

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΟΣΤΕΟΦΥΤΟΥ ΩΣ ΣΠΑΝΙΟ ΑΙΤΙΟ ΥΠΕΖΩΚΟΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

Αγγελική Μίζιου, Χαράλαμπος Βαρσαμάς, Σωτήρης Σίνης, Κωνσταντίνος Ι. Γουργουλιάνης
Πνευμονολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η διερεύνηση της υπεζωκοτικής συλλογής παραμένει διαγνωστική πρόκληση, καθώς σε σημαντικό ποσοστό περιπτώσεων δεν ανευρίσκεται σαφές αίτιο. Παρουσιάζεται περίπτωση 72χρονου πρώην καπνιστή με πλευροδυνία και υπεζωκοτική συλλογή αριστερά (ηωσινοφιλικό εξίδρωμα) χωρίς ιστορικό κάκωσης. Λόγω αναπαραγωγής της υπεζωκοτικής συλλογής υπεβλήθη σε πλευροσκόπηση με ανάδειξη οστεοφυτικής αλλοίωσης και ελήφθησαν οι βιοψίες με εικόνα μη ειδικής πλευρίτιδας. Ο ασθενής τέθηκε σε παρακολούθηση χωρίς υποτροπή της συλλογής για δύο έτη. Η παρουσία οστεόφυτου αποτελεί σπάνιο και εξ αποκλεισμού αίτιο υποτροπιάζουσας υπεζωκοτικής συλλογής, ενώ η πλευροσκόπηση συμβάλλει καθοριστικά στη διαγνωστική προσέγγιση αυτής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διερεύνηση υπεζωκοτικής συλλογής αποτελεί πρόκληση για τον πνευμονολόγο. Στο 1/3 των περιπτώσεων δεν ανευρίσκεται σαφής αιτία και τίθεται η διάγνωση της μη ειδικής πλευρίτιδας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Ασθενής 72 ετών, πρώην καπνιστής (30 ργς), με ιστορικό χρόνιας γαστρίτιδας υπό ομεπραζόλη, χωρίς γνωστό ιστορικό από το αναπνευστικό, προσέρχεται στο ΤΕΠ λόγω πλευριτικού άλγους αριστερά από 15ημέρου, χωρίς πυρετό ή βήχα. Από το ιστορικό του ο ασθενής δεν αναφέρει πτώση ή τραυματισμό, ούτε τροποποίηση φαρμακευτικής αγωγής. Κλινική εξέταση: απύρετος, μείωση αναπνευστικού ψιθυρίσματος αριστερά. Εργαστηριακό έλεγχος: λευκοκυττάρωση, μικρή αύξηση CRP και υποξυγοναιμία (pO2 59mmHg).

Ακτινογραφίες θώρακος

Υπερηχογράφημα ημιθωρακίων

Διαγνωστική παρακέντηση πλευριτικού υγρού:

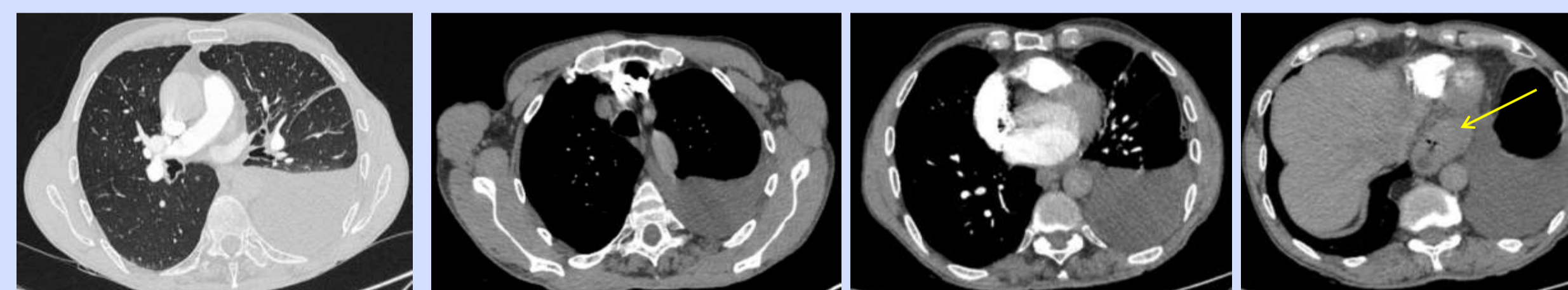
- ηωσινοφιλικό εξίδρωμα (71%),
- pH 7,41,
- σάκχαρο 81mg/dl,
- LDH 140IU/L,
- ADA 11U/L
- αρνητικές κυτταρολογικές εξετάσεις για κακοήθη κύτταρα

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Λόγω υποξυγοναιμίας διενεργείται εκκενωτική παρακέντηση 1.5L κιτρινόχρου πλευριτικού υγρού

CTPA: χωρίς πνευμονική εμβολή, πλευριτική συλλογή αριστερά και ευμεγέθους διαφραγματοκήλη.

Αξονική τομογραφία θώρακος

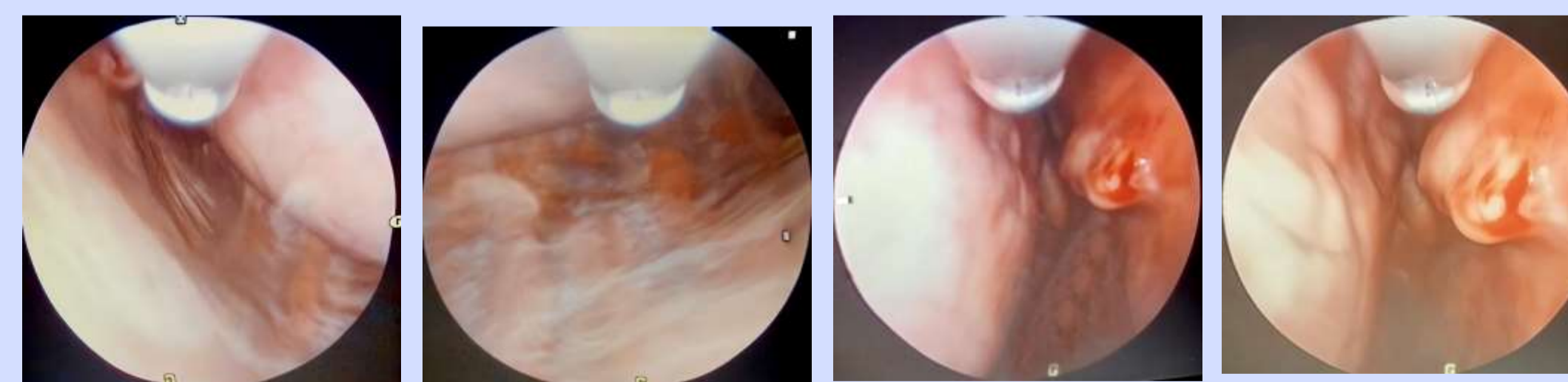
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Ο ασθενής έλαβε 7 ημέρες ενδοφλέβια μοξιφλοξασίνη, χωρίς αναπαραγωγή της υπεζωκοτικής συλλογής και εξήλθε. Κατά τον επανέλεγχο 2 εβδομάδες αργότερα διαπιστώθηκε αναπαραγωγή της υπεζωκοτικής συλλογής οπότε προγραμματίστηκε πλευροσκόπηση.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Υπεβλήθη σε πλευροσκόπηση με εικόνα προβολής οστεοφυτικής αλλοίωσης επί του τοιχωματικού υπεζωκότα με διάσχιση αυτού και ελήφθησαν βιοψίες αρνητικές για κακοήθεια.

Εικόνες πλευροσκόπησης

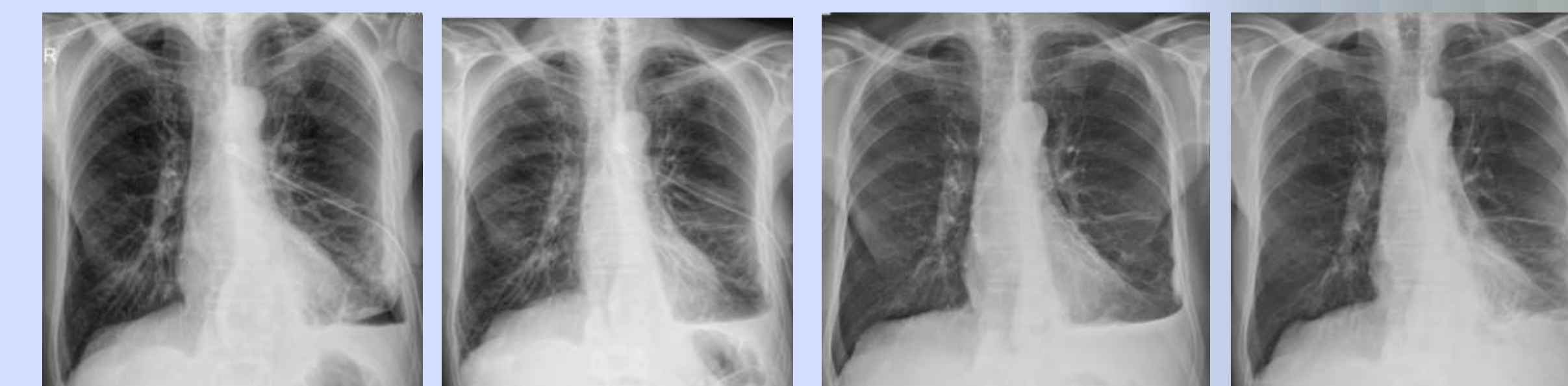
ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Βιοψία υπεζωκότα: μη ειδική πλευρίτιδα.

Καλλιέργεια ιστού για β-Koch, αρνητική.

Η αιτία της υπεζωκοτικής συλλογής θεωρήθηκε εξ αποκλεισμού η οστεοφυτική αλλοίωση καθώς έχει περιγραφεί αντίστοιχη περίπτωση στη βιβλιογραφία.

1^η ημέρα 3^η ημέρα 5^η ημέρα 30^η ημέρα

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Ο ασθενής τέθηκε σε παρακολούθηση για πιθανή αναπαραγωγή ή εμφάνιση κακοήθειας, χωρίς να παρατηρείται υποτροπή για 2 έτη.

Αξονική τομογραφία θώρακος 1 έτος 2 έτη μετά

ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα αίτια των ηωσινοφιλικών υπεζωκοτικών συλλογών περιλαμβάνουν κακοήθειες, λοιμώξεις, τραυματισμό, φάρμακα, έκθεση σε αμίαντο, πνευμονική εμβολή και αυτοάνοσα νοσήματα. Η πλευροσκόπηση είναι η εξέταση εκλογής στη διερεύνηση υπεζωκοτικών συλλογών, επιτρέποντας την επισκόπηση, παροχέτευση και κατευθυνόμενη βιοψία του υπεζωκότα. Η παρουσία οστεόφυτου αποτελεί σπάνιο αίτιο υποτροπιάζουσας υπεζωκοτικής συλλογής και αποτελεί διάγνωση εξ αποκλεισμού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Psathakis, K. et al. (2015) 'Osteophytes may be a rare cause of recurrent pleural effusions', Monaldi Archives for Chest Disease, 79(2). doi:10.4081/monaldi.2013.97.
2. <https://www.uptodate.com/contents/pleural-fluid-eosinophilia>